

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 122/04-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 14. mája 2004 predbežne prerokoval sťažnosť MUDr. Ľ. K., Neštátna zubná ambulancia, Ž., zastúpenej advokátom JUDr. O. Š., so sídlom B., vo veci porušenia jej základných práv upravených v čl. 35 ods. 1 a čl. 20 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky, práva upraveného v čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, porušenia čl. 1 ods. 1 a čl. 12 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 11 Listiny základných práv a slobôd rozsudkom Krajského súdu Bratislava č. k. 2 Co 2/03-99 z 19. novembra 2003, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť MUDr. Ľ. K. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 21. apríla 2004 doručená sťažnosť MUDr. Ľ. K., Neštátna zubná ambulancia, Ž. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. O. Š., so sídlom B., vo veci porušenia jej základných práv upravených v čl. 35 ods. 1 a čl. 20 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva upraveného v čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dodatkový protokol k Dohovoru“),

porušenia čl. 1 ods. 1 a čl. 12 ods. 1 a 2 ústavy a čl. 11 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „Listina“) rozsudkom Krajského súdu Bratislava (ďalej len „krajský súd“) č. k. 2 Co 2/03-99 z 19. novembra 2003.

Sťažovateľka ako prevádzkovateľka neštátneho zdravotníckeho zariadenia bola v rokoch 1998 a 1999 aj poistencom Družstevnej zdravotnej poisťovne PERSPEKTÍVA (ďalej len „Perspektíva“). Perspektíva sťažovateľke neuhrádzala faktúry za úhradu nákladov za poskytnutú zdravotnú starostlivosť. Dňa 1. júla 1999 Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky vydalo rozhodnutie č. 3215/1999-A o zrušení povolenia na zriadenie poisťovne Perspektíva a následne krajský súd uznesením č. k. 7 K 70/01-30 z 20. apríla 2001 vyhlásil konkurz na majetok Perspektívy.

Pohľadávky, ktoré mala sťažovateľka voči Perspektíve, si uplatnila proti Všeobecnej zdravotnej poisťovni súdnou cestou opierajúc sa o vtedy platné znenie § 34 ods. 6 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 273/1994 Z. z. o zdravotnom poistení, financovaní zdravotného poistenia, o zriadení Všeobecnej zdravotnej poisťovne a o zriaďovaní rezortných, odvetvových, podnikových a občianskych zdravotných poisťovní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o zdravotnom poistení“) žalobou o zaplatenie 248 207,80 Sk s prísl. Okresný súd Bratislava V. žalobu sťažovateľky zamietol rozsudkom č. k. 8 C 220/01-79 z 30. októbra 2002. Krajský súd v odvolacom konaní rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil rozsudkom č. k. 2 Co 2/03-99 z 19. novembra 2003 (ďalej len „napadnutý rozsudok“).

Sťažovateľka vyslovuje v sťažnosti názor, že napadnutým rozsudkom krajský súd porušil jej základné práva podľa čl. 35 ods. 1 a čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy, právo upravené v čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru, a zároveň porušil čl. 1 ods. 1 a čl. 12 ods. 1 a 2 ústavy a čl. 11 Listiny.

Sťažovateľka namieta, že krajský súd (a predtým aj prvostupňový súd) nesprávne posúdil vec po právnej stránke, pretože aplikoval na jej návrh ustanovenia novely zákona o zdravotnom poistení vykonanej zákonom č. 233/2001 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa

zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 273/1994 Z. z. o zdravotnom poistení, financovaní zdravotného poistenia, o zriadení Všeobecnej zdravotnej poisťovne a o zriaďovaní rezortných, odvetvových, podnikových a občianskych zdravotných poisťovní v znení neskorších predpisov, ktorá nadobudla účinnosť až po uplatnení pohľadávky sťažovateľky, čím spôsobil sťažovateľke ujmu tým, že „*jej nebudú v budúcnosti nikdy uhradené poplatky z omeškania a nie je isté, či istina bude uhradená v celej výške tak, ako s tým počítal v čase poskytnutia zdravotnej starostlivosti a v čase podania návrhu*“.

Sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd prijal jej sťažnosť na ďalšie konanie a po vykonaní dokazovania prijal tento nález:

„Zamietnutím návrhu na zaplatenie 248.207,80 Sk s príslušenstvom rozsudkom Krajského súdu Bratislava 2 Co 2/03-99 v dôsledku aplikácie § 34 ods. 6 zákona č. 273/1994 Z. z. o zdravotnom poistení, financovaní zdravotného poistenia, o zriadení Všeobecnej zdravotnej poisťovne a o zriaďovaní rezortných, odvetvových, podnikových a občianskych zdravotných poisťovní v znení neskorších predpisov došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na rovnosť garantovanú čl. 11 Listiny základných práv a slobôd a čl. 12 ods. 1 a 2 Ústavy SR, práva na podnikanie zakotveného v čl. 35 ods. 1 Ústavy SR, práva vlastníť majetok upraveného v čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a v čl. 20 ods. 1 Ústavy SR a k prekročeniu podmienok vyvlastnenia, ktoré sú zakotvené v čl. 20 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky. Zároveň došlo aj k porušeniu ustanovenia čl. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ktorý je vyjadrením princípu právneho štátu.

Rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 19. 11. 2003, č. k. 2 Co 2/03-99 sa zrušuje.

Slovenská republika je povinná zaplatiť navrhovateľovi čiastku 65.000 Sk k rukám navrhovateľa do troch dní odo dňa právoplatnosti z titulu primeraného zadosťučinenia.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh možno preto považovať ten, pri ktorého predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98).

Ústavný súd na základe obsahu sťažnosti a jej príloh považuje sťažnosť sťažovateľky v časti, v ktorej namieta porušenie základného práva zaručeného v čl. 35 ústavy a v čl. 11 Listiny za zjavne neopodstatnenú. Ústavný súd je názoru, že neexistuje príčinná súvislosť medzi konaním a rozsudkom krajského súdu a sťažovateľkou namietaným porušením základného práva podnikat' zaručeného v čl. 35 ods. 1 ústavy a základného práva na

rovnosť zaručeného v čl. 11 Listiny. Takúto príčinnú súvislosť nemôže zakladať ani postup a rozhodnutie súdu, v ktorom bol rešpektovaný skutkový a právny stav v čase vyhlásenia rozhodnutia súdu podľa § 154 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku. Súd môže pre svoje rozhodnutie vziať do úvahy iba právo a skutkový stav, ktoré tu boli v čase vyhlásenia rozsudku. Rozsudok krajského súdu nebráni sťažovateľke v uplatnení označeného základného práva.

K namietanému porušeniu čl. 1, čl. 12 ods. 1 a 2 ústavy a čl. 11 Listiny ústavný súd uvádza, že ich aplikácia sa v individuálnych sťažnostiach viaže na vyslovenie porušenia individuálne určeného základného práva alebo slobody sťažovateľa, a preto požiadavka na vyslovenie porušenia čl. 1, čl. 12 ods. 1 a 2 ústavy a čl. 11 Listiny bez vzťahu ku konkrétnemu základnému právu alebo slobode sťažovateľa je v súlade s doterajšou rozhodovacou činnosťou ústavného súdu zjavne neopodstatnená (I. ÚS 34/96). Z týchto dôvodov ústavný súd sťažnosť sťažovateľky v súlade s doterajšou judikatúrou ústavného súdu (I. ÚS 57/03, II. ÚS 84/03) po jej predbežnom prerokovaní v časti, v ktorej namieta porušenie uvedených práv, odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Pri predbežnom prerokovaní tej časti sťažnosti, v ktorej sťažovateľka namietala porušenie vlastníckeho práva zaručeného v čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy a v čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru, sa ústavný súd riadil princípom subsidiarity v zmysle čl. 127 ods. 1 ústavy. Vychádzajúc z tohto princípu dospel ústavný súd k záveru, že na prejednanie tejto časti sťažnosti nie je daná jeho právomoc, ktorá je vo všeobecnosti vyjadrená v čl. 124 ústavy a konkrétne v čl. 127 ods. 1 ústavy, kde sa ochrana základných práv a slobôd rozdeľuje medzi ústavný súd a všeobecné súdnictvo s tým, že všeobecné súdnictvo chráni v celom rozsahu aj základné práva a slobody, ak táto ochrana má oporu v obyčajných zákonoch.

Vlastnícke právo pred jeho ohrozením alebo porušením zásadne chránia všeobecné súdy. Platí to aj pre ochranu pohľadávok, ktoré tvoria súčasť pojmu majetok. Ak sťažovateľka uplatnila nárok na ochranu jej majetku (zaplatenie pohľadávok, pričom

nerozhoduje právny dôvod, a preto to môže byť aj pohľadávka vzniknutá z titulu poskytnutej zdravotnej starostlivosti) a všeobecné súdy o jej žalobe riadne konali a rozhodli o nej, nemožno pokračovať v ochrane jej majetku podaním sťažnosti v konaní pred ústavným súdom. Právomoc ústavného súdu nemôže v takom prípade založiť to, že sa sťažovateľka nestotožnila s postupom a rozsudkom krajského súdu pri ochrane jej majetku, ak tento postup a rozhodnutie v celom rozsahu rešpektuje ústavné limity vyjadrené v čl. 2 ods. 2 a v čl. 46 až 48 ústavy, kde sú upravené ústavnoprocésne princípy postupov a rozhodnutí všeobecných súdov aj pri ochrane majetku účastníkov súdneho konania.

Vychádzajúc z uvedeného a stabilizovanej judikatúry ústavného súdu (IV. ÚS 66/03, IV. ÚS 141/03) ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol pre nedostatok právomoci ústavného súdu.

Vzhľadom na to, že sťažnosť bola odmietnutá ako celok a rozhodnutie o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia je rovnako viazané na vyslovenie porušenia práva alebo slobody sťažovateľa (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy), ústavný súd sa touto časťou návrhu na rozhodnutie, ktorou sa sťažovateľka domáhala jeho priznania, nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. mája 2004